

Nr 125.

Av herr **Starbäck**, *angående uppdrag åt riksgäldsfullmäktige att vidtaga åtgärder för ordnande av platsen framför riksdagshuset.*

Som bekant beslöts vid 1906 års riksdag uppförandet av den stenbarriär, som åt Norrbro avgränsar platsen framför riksdagshuset. Vid den debatt, som föregick detta beslut, framfördes åtskilliga betänkligheter däremot, bland annat på den grund, att den föreslagna åtgärden ej borde vidtagas annat än i samband med ett estetiskt tillfredsställande, fullständigt ordnande av hela den öppna platsen framför riksdagshuset.

Emellertid verkställdes beslutet, och vid 1908 års riksdag förelåg på riksgäldsfullmäktiges initiativ ett av statsutskottet tillstyrkt förslag att anslå 40,000 kronor för uppställandet å de till stenbarriären hörande 4 socklarna av ett lika stort antal konstverk. Huvudskälet för detta förslag syntes vara, att »såsom dessa stenspelare stå därute på barriären, kunna de icke få förbliva». Riksdagen gav emellertid icke sitt bifall och stenspelarna stå där alltjämt utan att uppbära några prydnader. Vid genomläsandet av de anföranden under debatten härom, som utmynnade i avslagsyrkande, finner man, att ett av de huvudsakliga skälen härför, var detsamma, som härovan anförts mot platsens avgränsande år 1906. Man ville ej besluta en detalj, som senare skulle kunna hindra ett konstnärligt ordnande av det hela. Mig veterligt har frågan sedan dess, vad beträffar initiativ inom riksdagen vilat.

Emellertid har en av vårt lands allra främsta konstnärer haft sina tankar riktade på frågan. Som herrar riksdagsmän säkerligen erinra sig, utställde för något år sedan Anders Zorn i den så kallade sammanbind-

ningsbanan en modell av en staty över Engelbrekt Engelbrektson, som han tänkt sig lämplig att pryda riksdagshusplanen.

Om jag vågar taga för givet, att inom Sveriges riksdag endast finnes en mening därom, att frågan om den ifrågavarande platsens konstnärliga ordnande snarast möjligt bör lösas, kan jag väl förstå att meningarna kunna vara särdeles delade, om huru detta mål skall nås, såväl med avseende på de rent formella förberedande åtgärderna, som med avseende på den rent sakliga innebörden. Det kan tänkas att uppdraget gives åt ett riksdagens organ eller åt en särskilt utsedd nämnd; och det kan tänkas att man ger denna nämnd fullmakt in blanco; eller också att riksdagen först vill själv bestämma såväl huvudmomenten som detaljerna i den plan, som nämnden eller dess organ skall på ena eller andra sättet söka realisera. Det förefaller mig emellertid, och jag har härvid ett ganska gott stöd för mitt förmodande uti 1908 års debatt, som om under sådana förhållanden utsikterna att någonsin komma från överläggning till beslut och handling skulle vara ytterligt små för att icke säga inga. Såvida icke denna som så många andra frågor till sist bringas ur världen i trötthetens tecken.

Då vi nu äga en världsberömd svensk konstnär, som ägnat föreliggande fråga sitt intresse, framträder enligt min mening möjligheten att få densamma löst genom att åt honom överlämna planerandet av det hela. Det ligger i sakens natur att den utarbetade planen förelägges riksdagen till prövning bland annat därför att med densammas realiserande naturligtvis ganska avsevärda kostnader måste förknippas.

Jag tillåter mig sålunda föreslå,

att Riksdagen uppdrager åt riksgäldsfullmäktige, att med Anders Zorn uppgöra förberedande avtal för fullständigt, konstnärligt ordnande av platsen framför riksdagshuset; med åläggande att i god tid under innevarande riksdag till Riksdagen inkomma med förslag härom och om därmed förbundna kostnader.

Stockholm januari 1914.

Karl Starbäck.